

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMEFAJA

A. PULLERITS

TOIMEFAJA A. TOOMS

Majandussektsooni juhataja J. Janusson

Sektsooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektsooni juhataja J. Kurkus

Sektsooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Keller

Nr. 11

Tallinn, 19. märtsil 1935.

Nr. 11

SISU :

	Lhk.
PÕLLUMAJANDUS.	
Kalatoodang	198
Sulgloomade ja nende liha hindade liikumine	200
TOOSTUS JA KAUBANDUS.	
Väliskaubandus veebruaris	201
Metsakaubanduse seisukord	203
Metsaturu ülevaade	204
Lühiuudiseid	205
LAEVANDUS.	
Prahiturg	206
Tallinna sadam	206
HINNAD.	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	207
Valuutahinnad	208
PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD.	
Põllumajanduslik väljaveu	208
Võiturg	208
Peekoniturg	209
Tapaloomade- ja lihaturg	209
Kanamunaturg	210
Teraviljaturg	210
Aedviljaturg	210
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID.	
Rasvainete majandus Saksas	211
INFORMATSIOONI OSA.	
Rahvusvaheline Poznani Mess	212
Eesti Panga nädalaaruanne	212
VALISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED.	
Võimalik pööre põllumajandussaaduste sisseveo- poliitikas Inglises	213
Peekoni kontingent Inglises	214
P.-Am. Ühendriikide kauband. kokkulepe Belgiaga	214
Sisseveolitsentside kehtimapanek Itaalias	215
Majanduse ülevaade Itaalias	215
Eesti väliskaubanduse bilanss veebruaris	216

CONTENTS :

	Page
AGRICULTURE.	
Fish Production	198
Movement of Poultry and Fowl Prices	200
INDUSTRY AND TRADE.	
Foreign Trade in February	201
Timber Market Conditions	203
Timber Market	204
Sundry Information	205
SHIPPING.	
Freights	206
Tallinn Harbour	206
PRICES.	
Prices and Quotations	207
Exchange Rates	208
AGRICULTURAL MARKETS.	
Exports of Agricultural Products	208
Butter Market	208
Bacon Market	209
Cattle and Meat Market	209
Egg Market	210
Grain Market	210
Vegetable Market	210
FOREIGN COUNTRIES.	
Supplying of Fats and Greases in Germany	211
INFORMATION PART.	
International Poznan Fair	212
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	212
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION.	
Possible changes in English Agricultural Pro- ducts Import Policy	213
English Bacon Quotas	214
American-Belgian Trade Agreement	214
Introducing Import Licenses in Italy	215
Survey of Italian Economy	215
Estonian Trade Balances in February	216

PÖLLUMAJANDUS

KALATOODANG 1934. A. — FISH PRODUCTION IN 1934.

Kalatoodang 1934. a. eelmise aastaga võrreldes suurenes 151 730 kv-lt 162 828 kv-le, suurenedes seega 7,3% võrra. Kalatoodangu suurenemine olenes paremaist püügioludest. Suurema toodangu saavutamine oleneb peamiselt rohkem püütavate kalaliikide — räime ja kilu — suuremast toodangust. Nende mõlema saak osutus aga eelmise aastaga võrreldes suuremaks. Räimi püütakse kogu rannikul Nõukogude Vene piirist Läti piirini, kuna kilu püütakse peamiselt põhjarannikul, kuna Pärnu ja Riia lahes kilu ei esinenud.

Räimetoodang 1934. a. tõusis 94 720 kv-le eelmise aasta 84 474 kv vastu, suurenedes 12,1% võrra. Räimetoodangu osatähtsus rannavete merekalatoodangus palju ei muutunud eelmise aastaga võrreldes. 1933. a. moodustas räimetoodangu osatähtsus merekalatoodangust 56%, 1934. a. tõusis aga 58,2%. Üleriiklikult olid paremaks räimepüügi kuudeks mai ja juuni.

Rohkem kui räimetoodang, suurenes eelmise aastaga võrreldes kilutoodang. Kogu rannikul püüti 1933. a. 17 432 kv kilu, kuna 1934. a. tõusis kilutoodang 23 285 kv-le, suurenedes 33,6% võrra. Kilupüüki teostati Viru, Harju, Lääne ja Saare rannas, kuna Pärnu rannas kilu ei püütud.

Kilutoodang suuruselt järgneb räimetoodangule ja moodustab rannavete merekalatoodangust 14,3%. 1934. a. kilutoodang vaatamata sellele, et ta osutus tunduvalt suuremaks eelmise aasta toodangust, oli siiski võrdlemisi väike, võrreldes paremate saagiaastatega. Viimaste aastate reas paremaid kilusaagiaastaid oli 1932, mil kilu kogutoodang tõusis 43 023 kv-le. Võrreldes selle parema saagiaastaga 1934. a. kilutoodang oli ligikaudu poole väiksem.

Lõhe on suurimaid ja kallihinnalisemaid kalu meie rannikul. 1934. a. lõhesaak osutus suuremaks, kui ta oli aasta varem. 1934. a. saadi kogu rannikul 1 476 kv lõhe eelmise aasta 1 410 kv vastu, s. o. 4,7% rohkem. Lõhe peamiseks püügipaigaks on Viru rand, kus 1934. a. püüti 910 kv lõhe. Lõhesaak põhjarannikul oli enamvähem võrdne eelmise

aastaga, kuid tunduvalt suurem oli eelmise aasta toodangust Pärnu ranna lõhesaak. Pärnu rannas püüti 1933. a. 94 kv lõhe ja 1934. a. 263 kv. Nagu teada, on lõhe rändkala, ta rändab Atlandi ookeanist Põhja-Jäämerde ja Läänemerde, et leida kudemispaiku merde suubuvate jõgede suudmeis. Eriti eelistatavad kudemispaigad on käredu vooluga ja jämesõmerlise kruusapõhjaga jõed. Kudenult rändavad lõhed jälle merre tagasi. Lõhe kudeaeg langeb oktoobri-novembri kuule, seega ongi peamiseks püügiajaks sügiskuu, mil lõhe tungib jõgedesse. Jõgedesse tung algab enne kudeaega. Olenedes lõhe liikumisest langebki nende peamine püügiaeg nende jõgedesse tungi ajale.

Tursatoodang 1934. a. oli tunduvalt väiksem eelmisest aastast, 1933. a. oli tursatoodang 2 422 kv, kuna 1934. a. saadi ainult 776 kv, seega toodang vähenenud 67,7%. Tursasaagi vähenemise tõttu langes ka nende osatähtsus kala kogutoodangus.

Kammeljatoodang langes eelmise aasta 6 353 kv-lt 1934. a. 5 394 kv-le, olles seega 15,1% väiksem eelmise aasta toodangust. Kammeljatoodang polnud mitte kõikjal madalam eelmise aasta toodangust.

Angerjad on lõhede kõrval teine kallihinnalisemaid kalaliike meie vetes. Nende toodang 1934. a. osutus tunduvalt paremaks kui aasta varem. 1934. a. püüti angerjaid rannavetest 3257 kv, s. o. 28% rohkem kui aasta varem. Angerjatoodang moodustas 2,0% rannavete kalatoodangust, aasta varem 1,7%.

Toodangu suuruselt kolmanda koha omavad kohad. Kalakaupade väljaveos oli aga kohadel esimene koht, kuna neid veeti välja kõige rohkem nii kaalu kui väärtuselt. Kohasaagilt polnud möödunud aasta hea, kuna saak osutus väiksemaks kui aasta varem.

Siiatoodang 1934. a. oli 1 654 kv eelmise aasta 1 847 kv vastu, s. o. 10,5% väiksem. Rannavete merekala kogutoodangust moodustas siiatoodang 1,0%. Randade järgi osutus siiatoodang kõige suuremaks Saare ja Lääne rannas.

Haugitoodang mererannikul oli 1934. a. pisut väiksem kui eelmisel aastal. 1933. a. oli mereranniku haugitoodang 4820 kv ja 1934. a. 4668 kv, s. o. 3,2% väiksem eelmise aasta toodangust. Haugitoodang moodustas 2,9% mereranniku kala kogutoodangust. Randa järgi oli kõige suurem Lääne ranna haugitoodang — 1963 kv, järgnes Saare rand 1168 kv toodanguga. Haugipüügi peamine hooaeg langeb kevadele; nõnda näeme ka, et 1934. a. paremaks saagiajaks oli aprill ja mai.

Ahvenatoodang 1934. a. osutus paremaks kui eelmisel aastal, tõustes 6059 kv-lt 6724 kv-le, s. o. 11,0%. Ahvenatoodang moodustas 4,1% rannavete merekalatoodangust. Ahvenatoodang oli kõige suurem Pärnu rannas — 3627 kv, s. o. 53,9% ahvenate kogutoodangust.

Silmutoodang 1934. a. osutus pisut väiksemaks, kui aasta varem. 1933. a. püüti silmu 800 kv ja 1934. a. langes nende toodang 777 kv-le, s. o. 2,9%.

Vimmatoodang jäi 1934. a. pisut väiksemaks kui aasta varem. 1933. a. oli vimmatoodang 3519 kv ja 1934. a. 3478 kv, s. o. 1,2% väiksem eelmise aasta toodangust. Vimmapüük on koondunud Pärnu randa, kus neid püüti 3217 kv, s. o. 92,5%. Saagirikkamaks vimmapüügi kuuks osutus aprill, mil püüti 1159 kv.

Peale eelnimetatud kalaliikide püüti rannavetest veel särge, tinte, säinaid, lutse, latikaid, kiisku jne., kuid nende toodangud olid tunduvalt väiksemad kui eeltoodud kalaliikidel, mispärast neid eriti ei käsitle.

Rannavete toodang 1934. a. näitas 7,3% tõusu, mis peamiselt olenes enampüütavate kalaliikide suuremast saagist. Peale rannavete toodangu käidi 1934. a. ka kaugemerel heeringapüügil, mis andis aga väiksema toodangu kui aasta varem. Heeringapüügil käis o/ü „Kalanduse” heeringalaevastik Põhjameres, kus peamine püük teostus Islandi vetes. Kogu püügiaja vältel püüti 11000 kv eelmise aasta 13000 kv vastu. Arvates juurde rannavete toodangule kaugemere heeringatoodangu, tõusis merekala kogutoodang 173828 kv-le eelmise aasta 164730 kv vastu, seega osutus 1934. a. merekala kogutoodang 5,5% suuremaks eelmise aasta omast.

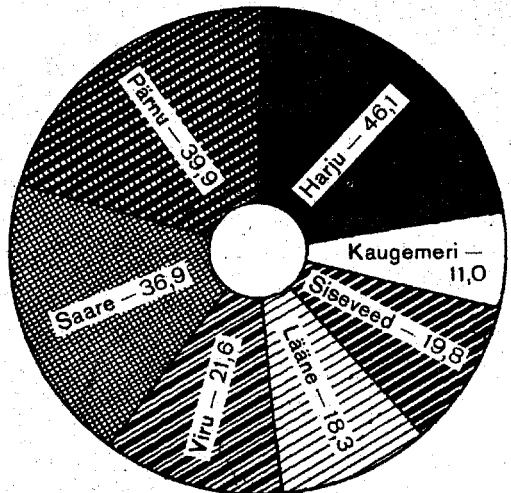
Sisevete toodang.

*Production of
Internal Waters.*

Sisevete toodangu all tuleb mõista ainult nelja suurema veekogu kalatoodanguid, nimelt Peipsi, Pihkva ja Võrtsjärve ning Emajõe, ja neidki suurema ettevaatuse ja ligikaudsusega, sest siseveteäärne korrespondentvõrk on liiga hõre toodangu täielikuks registreerimiseks. Sisevete kalatoodangu arvestamisel oleme pidanud kasutama peale korrespondentandmete veel muid andmeid, nagu kalade vedu laevallinidel, raudteedel ja mõned muud sarnased teated. Andmete kogumisviis aastast aastasse on ühtlane, seetõttu ka andmestik eelmiste aastatega täiesti võrreldav. Sisevete toodang väiksemaid veekogudest on aga kohalise tähtsusega ja sageli püük kannab rohkem spordi iseloomu, kui tulutaotlemise sihte, seepärast pole meie püüdnudki seda arvestada, kuna see oleks seotud ka suuremate raskustega.

Toodang eelnimetatud neljast suuremast sisemaisest veekogust 1934. a. oli 19776 kv eelmise aasta 21554 kv vastu, seega 8,2% madalam eelmise aasta toodangust. Sisevetest suurema toodangu annab Peipsi, kuna püügipinda seal kõige rohkem. Harilikult toodangu suuruselt järgnes Peipsile Pihkva järv, kuid 1934. a. osutus Võrtsjärve toodang suuremaks Pihkva järve toodangust.

1934. a. kalatoodang randa järgi 1000 kv.
1934 Fish Production by Coasts 1000 quint.

Sisevete toodangus moodustavad haugid ja tindid kõige suurema osatähtsuse muude kalaliikide seas. Haugitoodang oli 3 828 kv ehk 19,4% sisevete kalatoodangust.

Tinditoodang 1934. a. osutus väiksemaks eelmise aasta toodangust. 1933. a. püüti 3 429 kv tinte, 1934. a. langes nende toodang 3 074 kv-le, s. o. 10,4%.

Toodangu suuruse järgi kolmanda koha omasid latikad; neid püüti 1934. a. 2 934 kv, s. o. 14,8% sisevete kogutoodangust. 1933. a. oli latikatoodang 3 217 kv, seega osutus 1934. a. toodang 8,8% väiksemaks.

Latikatele toodangu suuruselt järgnes ahvenatoodang 2 535 kv-ga ehk 12,8% sisevete

toodangust. Ahvenatoodang 1934. a. osutus 29,3% madalamaks eelmise aasta toodangust, mis oli 3 586 kv.

Tähelepantava koha sisevete toodangus omavad veel kiisad. Kiisku püüti 1934. a. 2 271 kv. eelmise aasta 921 kv. vastu, seega osutus kiisasaak rohkem kui kaks korda suuremaks eelmise aasta saagist. Kiisku püütakse sisevetel Võrtsjärvest.

Teised sisevetes püütud kalaliigid olid väiksema osatähtsusega.

Kalatoodang mere- ja sisevete püükidest kokku 1934. a. oli 193 604 kv. eelmise aasta 186 284 kv vastu, seega osutus 1934. a. üldjoonis paremaks eelmisest.

SULGLOOMADE JA NENDE LIHAHINDADE LIIKUMINE MOVEMENT OF POULTRY AND FOWL PRICES.

Vaatamata sellele, et sulgloomade liha- toodang moodustab meil kogu lihatoodangust viimaste aastate keskmiselt kõigest 3%, on teataval hooaegadel sulgloomade liha tarvitamine ja seega ka turustamine küllalt tähelepanu vääriv. Ka talundite tulu- hnduslik seisukord, eriti väiketalundite juures, kus linnukasvatuse osatähtsus on võrdlemisi suur, on seotud sulgloomade liha turustamisega ja selle edaspidiste võimaluste kujunemisega.

Sulgloomade ja nende liha hindade liikumine siseturul sündis 1930. a. kuni 1934. a. langeva tendentsiga. Kuna kanalihatoodang üldises sulgloomade lihatoodangus omab peamise tähtsuse ning kanade ja kanaliha hindade liikumise kohta on kasutada täpsamaid statistilisi andmeid, toome järgnevas tabelis ülevaate kanade ja kanaliha hindadest kolmes tähtsas linnas.

Kana ja kanaliha hinnad. — Poultry Prices.

	Tallinn				Tartu				Viljandi			
	Elusalt Live		Tapetult Killed		Elusalt Live		Tapetult Killed		Elusalt Live		Tapetult Killed	
	Hind Price snt.	%	Hind Price snt.	%	Hind Price snt.	%	Hind Price snt.	%	Hind Price snt.	%	Hind Price snt.	%
1930	266	100	222	100	163	100	143	100	133	100	144	100
1931	225	85	178	80	156	96	137	96	—	—	—	—
1932	161	57	126	57	107	66	87	61	87	63	81	56
1933	119	45	114	51	91	56	81	57	97	70	85	59
1934	132	50	129	58	118	72	100	70	104	75	85	59
1935 I	—	—	130	59	125	77	110	77	88	64	85	59
1935 II	140	53	125	56	126	77	110	77	—	—	—	—

Toodud andmeist nähtub, et elusalt turustatud kanade hind on mõningatel aastatel tunduvalt kõrgem, kui tapetult turustatud kanadel. Viimast asjaolu võib seletada ostjaskonna nõudlikkusega liha kvaliteedi mõttes. Ka üksikute turgude hindades esineb kaunis tunduv lahkumine. Tallinnas on elusate kanade kui ka tapetult turustatud kanade hinnad kõrgemad, kui Tartus ja viimases ka kallimad kui Viljandis.

Võttes kõrgeima hinnatasega 1930. a. aluseks ja võrdseks 100-le nähtub, et järgneval kolmel aastal eluskanade kui ka kanaliha hinnad näitavad pidevat langust. Nii oli 1933. a. keskmiselt eluskanade hind langenud Tallinnas 55%, Tartus 44% ja Viljandis 30% võrra, võrreldes 1930. a. hindadega. Tapetult müüdivate kanade hind aga langes samal ajavahemikul märksa vähem ja nimelt: Tallinnas 49%, Tartus 43% ja Viljandis 41%. 1934. a. ilmneb aga üldiselt hindade kõvenemine, võrreldes 1933. a. hindadega, mis jätkub ka käesoleval aastal Tallinnas ja Tartus.

Vastavalt kanahindade liikumisele on nõrgenenud ka hanede hinnad. Nii näit. maksumus Tallinna turul 1930. a. tapetud hani 195 snt, 1932. a. 116 snt, 1933. a. 133 snt ja 1934. a. 109 snt kg. Seega keskmine hanehind on langenud 1930.—34. a. 45% võrra.

Peale aastaste hindade liikumiste paaneme tähele sesoonsiid hindade kõikumisi,

mis iseloomustavad kanaliha tootmist ja pakumist. Nii on aasta esimesel poolel üldine hindade tase kõrgem kui teisel poolel. Kui võtame aasta kaheteistkümne kuu keskmise hinna aluseks, olid kolme aasta keskmiselt kanade hinnad Tallinna turul järgmised:

Kanahindade sesoonne liikumine Tallinnas.

(1-12 k. = 100.)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
103	113	118	138	114	100	90	83	82	88	87	88

Toodud andmeist selgub, et detsembrist aprillini tõuseb üldine hinnatase kaunis tunduvalt. Maist septembrini langevad hinnad, kuna aasta viimasel kolmel kuul püsib hinnatase enam-vähem ühtlane. Peagu sama käiku paneme tähele ka hanehindade aastases liikumises, mis aga sügiskuudel, s. o. haneliha tarvitamise peahooajal teeb suurema hüppe tõusu suunas.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS VEEBRUARIS 1935. A.

FOREIGN TRADE IN FEBRUARY 1935.

Väliskaubandus arenes käesoleva aasta esimesel kahel kuul soodsalt. Nii jaanuari kui veebruari väliskaubanduse bilanss oli tugevasti aktiivne — esimene 982 tuh kr, teine 557 tuh. kr võrra, ning läbikäik võrreldes eelmise aasta sama ajaga, näitas nii koguselt kui väärtuselt tunduvat kasvu.

Käesoleva aasta jaanuari ning veebruari läbikäik üksikult kui ka üldsummas tõusis võrreldes eelmise aastaga väärtuselt 42,6%. Sarnane suur läbikäigu tõus tugevasti-aktiivse bilansi juures on seda hinnatavam, et see sündis ekspordi madalseisu kuudel.

Väljavedu kasvas võrreldes eelmise aasta veebruariga väärtuselt 46,3% ning sissevedu (väärtuselt) 38,6%.

Üksik kuu on selleks liig lühike periood, et võrrelda kaupade liikumist mõne teise aasta sama ajavahemikuga. Tähendatud põhjusel võtame vaatluse alla aasta esimese kahe kuu perioodi.

Jälgides väljaveetud kaupade koostist (väärtuse järgi), leiame, et käesoleval aastal domineeriv osa väljaveost langes toor- ja poolvalmisainete rühmale 48,6%-ga, kuna toit- ja maitseainete rühm jäi teisele — 26,8%-ga, ning valmisaadused kolmandale kohale 24,5%-ga. Võrreldes eelmise aasta esimese kahe kuu andmetega suurenesid kõik rühmad (peale elusloomade). Eriti hoogsalt kasvu näitas toor- ja poolvalmisainete rühm. Viimane kasvas nii koguselt kui väärtuselt — esimene 125,7% ning teine 113,3%.

Toor- ja poolvalmisainete rühma kasvu peapõhjustajaks oli lina (ühes takkudega)

ning metsamaterjali ja tselluloosi väljaveo suurenemine. Soodsate hindade tõttu kasvas lina väljavedu õige hoogsalt. Võrreldes eelmise aastaga tõusis kogus 103% ning väärtus 253%. Väärtuse järgi andis metsamaterjal 182% ja tselluloos 42% enam. Suurenesid veel bensiini ja kunstsarve väljavedu, kuna põlevkiviõli väljavedu jäi peagu eelmise aasta tasemele.

Toit- ja maitseainete rühma suurenemine (väärtuselt 28,3%) sündis peamiselt nisu ja või arvel, kuna peekon ühes muu liha ja lihakaubaga näitas tagasiminekut. Võid veeti välja käesoleval aastal enam 11,5% ning saadud rahasumma suurenes 29,2% võrra.

Väliskaubanduse läbikäik veebruaris 1934-35. a.
Turnover of February Foreign Trade 1934-35.

	Veebruar		1./I-28./II		1./I-28./II 35 1934. = 100
	1935	1934	1935	1934	
Tuhandetes kr. — in 1000 kr.					
Väljavedu — Exports .	4.764	3.256	10.701	6.960	+ 53,8
Sissevedu — Imports .	4.207	3.035	9.181	6.967	+ 31,5
Läbikäik — Turnover .	8.971	6.291	19.882	13.927	+ 42,6
Väljavedu ± —					
Exports ±	+755	+221	+1540	— 7	
Tuhandetes tonnides — in 1000 tons.					
Väljavedu — Exports .	19	11	55	32	+103,7
Sissevedu — Imports .	12	12	89	32	+ 21,9
Läbikäik — Turnover .	31	23	94	59	+ 59,3

Suurem osa väljaveetud valmisaaduste rühma tähtsamatest ainetest näitas tõusu. Kasvas vineeri ja toolipõhjade, ajalehe- ja trükipaberi, puuv.-lõnga ja -niidi, jõu- ja töömasinate, metallkauba jne. väljavedu, kuna puuvillase riide, jämeda linaseriide,

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. Import-Export of Principal Commodities.

	Veebruar				1/I - 28/II			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Või — Butter	440	409	650	463	934	838	1 448	1 121
Liha ja liha kaup — Meat and Meat Products	383	379	293	468	705	655	638	781
Toornahad — Raw Hides	14	62	36	46	25	108	49	104
Metsamaterjal — Timber Materials	6 537	1 762	290	127	17 567	5 317	881	313
Vineer ja toolipõhjad — Plywood and Chair-backs	1 702	933	302	169	3 223	2 383	613	463
Tselluloos — Cellulose	3 577	8 024	394	376	13 279	8 818	1 493	1 055
Ajaliche ja tr. paber — News- and other Printing Paper	466	480	59	91	1 234	1 150	2 23	212
Lina ja lakud — Flax and Tow	920	480	1 102	332	1 610	794	1 855	526
Puuv. lõng ja niit — Cotton Yarn and Thread	70	36	203	104	135	65	392	185
Puuv. riie — Cotton Piece Goods	49	56	378	261	120	153	584	621
Linane riie jäme — Linen, coarse	19	39	40	81	46	75	96	157
Džuudiriie ja -kotid — Jute Cloth and Sacks	99	144	64	90	252	303	152	184
Tahvelklaas — Plate Glass	317	361	60	69	466	578	86	110
Bensiin — Benzine	124	93	44	33	385	190	135	63
Põlevkiviõli — Oil-Shale Oil	1 073	1 092	45	53	2 090	1 751	86	83
Kunstarv — Artificial Horn	46	50	104	64	102	81	228	132
Nisu — Wheat	—	—	—	—	3 400	—	332	—
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Heeringad — Herrings	177	220	25	38	272	333	40	61
Sool — Salt	1 082	1 083	20	22	2 914	3 386	57	77
Suhkur — Sugar	1 351	1 606	142	255	2 826	2 984	293	493
Tubak — Tobacco	85	26	59	42	90	33	155	127
Džuut — Jute	493	244	111	57	629	355	143	31
Puuvill — Cotton	399	340	560	380	905	632	1 225	712
Vill — Wool	26	10	65	38	65	23	186	86
Puuvillane riie — Cotton Piece Goods	12	12	105	123	19	18	181	179
Villane lõng ja -niit — Woolen Yarn and Thread	22	23	153	186	57	48	406	373
Kunstiidi lõng ja -niit — Rayon Yarn and Thread	19	11	114	71	37	23	220	147
Raud ja teras — Iron and Steel	978	733	147	114	2 693	2 452	442	383
Kivisiidi ja koks — Coal and Coke	230	1 233	7	20	12 096	5 152	213	84
Petrooleum — Petroleum	1 034	910	59	57	2 715	2 657	156	178
Bensiin — Benzine	323	77	29	6	691	453	60	46
Väetised — Fertilisers	2 683	644	158	49	5 576	3 674	295	307
Toornahad — Raw Hides	126	42	101	38	260	127	231	121
Kummi ja k. kaup — Rubber and Rubber Goods	23	23	59	58	47	47	127	111

džuudiriide ja -kottide ning tahvelklaasi eksport kahanes.

Sisseveetud kaupade koostises jäi rühmade osatähtsus võrreldes eelmise aasta esimese kahe kuuga peagu endiseks. Väärtuse järgi püsib valmissaaduste rühm ülekaalukalt esikohal (55,5%), kuna toor- ja poolvalmisainete rühm kaitses teist — (37,3%) ning toit- ja maitseainete rühm kolmandat kohta (6,9 protsendiga).

Peagu kõik tähtsamad ained valmissaaduste rühmas näitavad tõusu. Võrreldes eelmise aasta esimese kahe kuu andmetega

kasvas sisseveos (väärtuse järgi): villane lõng ja niit 8,8%, kunstiidi lõng ja -niit 49,7%, raud ja teras 20,1%; kuna puuvillase riide ning kummi ja kummikaupade sissevedu jäi peagu eelmise aasta tasemele.

Ka toor- ja poolvalmisainete rühma tähtsamate ainete sissevedu suurenes, kuna ainult üksikud näitasid tagasiminekut.

Eriti hoogsalt tõusis (väärtuse järgi) puuvilla (72,1%), villa (115,1%), džuudi (76,5%), kivisiidi ja koksi (153,6%), ning väiksemal määral toortubaka, bensiini ja

Väliskaubanduse koostis (1000 kr.) — Foreign Trade by Groups of Commodities (in 1000 kr.).

	Veebruar - February				1/I - 28/II			
	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports		Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1935	1934	1935	1934	1935	1934	1935	1934
I Etusloomad — Live Stock	2	9	0,0	0,1	16	21	0,0	3
II Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stimulants, Beverages	1 150	1 031	315	437	2 367	2 235	632	855
III Toor- ja poolvalmisained — Raw Materials a. Semi-Manufact. Goods	2 193	1 135	1 555	997	5 200	2 437	3 421	2 351
IV Valmissaadused — Finished Goods	1 414	1 031	2 323	1 594	2 618	2 267	5 087	3 747
V Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones	—	—	14	7	—	—	21	11
Kokku — Total:	4 764	3 256	4 207	3 035	10 701	6 969	9 161	6 967

loornahkade sissevedu; kuna petrooleum ja väetised näitasid mõõdukat tagasiminekut.

Toit- ja maitseainete rühma sissevedu kahanes (väärtuse järgi) eelmise aasta esimese kahe kuu andmetega võrreldes 26,0%. Sarnase languse tingis peamiselt suhkrusoola ning heeringate sisseveo kahanemine.

Eelmise aasta esimese kahe kuuga võrreldes kasvas kaubavahetus Britiga, Saksaga, Prantsusega, Rootsis, N. S. V. Liiduga ja Soomega, kuna Lätiga kahanes ning Poolaga jäi peagu eelmise aasta tasemele.

Tähtsamatest riikidest oli meil käesoleva aasta esimese kahe kuu väliskaubanduse bilanss aktiivne: Britiga +3 424 tuh kr, Lätiga +335 tuh. kr, Prantsusega +38 tuh. kr. Soomega +30 tuh. kr, Leeduga +22 tuh. kr, kuna passiivne oli: Rootsis —66 tuh. kr, N. S. V. Liiduga —177 tuh. kr, Poolaga —184 tuh. kr, Saksaga — 463 tuh. kr ning P.-Am. Ühendriigega — 683 tuh. kr. Eelmise aastaga võrreldes aktiivsus tõusis: Britiga, Lätiga ja Leeduga.

METSAKAUBANDUSE SEISUKORD. — *TIMBER MARKET CONDITIONS.*

Nagu võis arvata, meie saematerjali (lauad, plangud ja kastilauad) väljavedu veebruaris langes tunduvalt, kuna endiste laotagavarade realiseerimisega jõuti lõpu poole. Eksporditi vaid Britti, kokku 1075 std, seega kolm korda vähem kui jaanuaris. Samasugust tendentsi võisime panna tähele ka möödunud aastal samal ajal, olgugi absoluutsetes arvudes väiksemas ulatuses.

Uute lepingute sõlmimine metsaekspordite ja -importöride vahel edeneb visalt nii meil kui Soomes, Rootsis ja mujal. Inglise importörid on arvamisel, et käesoleva aasta sügiseks saematerjali üldtoodang paisub liiga suureks ja kordub sama nähtus, nagu möödunud sügisel (hinnalangus ületoodangu tõttu). Tundub, et käesoleva aasta saematerjalide hinnatase sõltub pea täiesti sellest, kas metsa väljaveomais jääb saematerjale üle, mida peab eksportima, või kas suudetakse pidurdada tootmist, või ollakse jällegi võimelised hoidma ülejääke ületalve järgmiseks sesooniks.

Et seisukorda on püütud mõista, nähtub tähtsamais saematerjalide väljaveomais astutud sammudest tootmise koondamiseks. Rootsis ja Soomes, kus metsakaubandus hästi organiseeritud, on toodangu reguleerimine välisturu nõuete kohaselt tegeliku poliitika küsimusi. Jälgides trendi rahvusvahelisel metsaturul möödunud aastal ning analüüsid arengut mõjutanud tegureid, peamiselt pakkumise ja nõudmise vahekorda, Soome Saeveskite omanikkude ühing on mitmel puhul hoiatanud omi liikmeid 1935. a. toodangu koguse suhtes, soovitades viimast

piirata, kuna käesoleva aasta saematerjali nõudmine tarbimismaades kujuneb tõenäoliselt väiksemaks mullusest. Teatavasti otsustati läinud sügisel C.I.B. korraldusel peetud II rahvusvahelisel metsakaubanduse kongressil Viinis üksmeelselt soovitada kõigile väljaveomaaadele vähendada 1935. a. ekspordit 10% võrra võrreldes 1934. a. üldeksportidga.

Viimastel nädalatel Soome metsakaubanduslikest ringkonnist kuuldu, et maa saeveskite omanikud on talitanud vastavalt eelmainitud nõuandele ning Soome metsamaterjalide väljavedu 1935. a. kujuneks seega madalamaks möödunud aasta tasemest. Õeldu nähtub ka Soomes tehtud arvutustest, millede järgi käesoleva talve kasutusmass ulatub 258 milj. kj. eelmise talve 327 milj. kj. vastu, vähem seega ligi 69 milj. kj. Vaatamata sellele, et läinud aasta lõpus saagimata palkide laoseisud ulatusid 100 milj. kj., seega umbes 32 milj. kj. rohkem kui 1934. a. alul, on töötlemiseks kasutatava puidu üldkogus ikkagi vähenenud 37 milj. kj. võrra ehk ligemale 150 000 std saematerjali kujul. Vastavalt andmestikule võib järeldada, et Soome 1935. a. saematerjali väljavedu kujuneb ligi 95 tuh. std võrra väiksemaks kui möödunud aastal.

Vene saematerjali kogus eksportimiseks Britti käesoleval aastal oli fikseeritud 400 tuh. std. Viimased teated Britist aga kõnelevad, et Kanada survele Briti-Vene kokkulepe on tühistatud, ühes sellega muidugi ka tuntud „hinnaalandusklausel“. Järgmises „M. T.“ numbris püüame tuua selle sündmuse kohta lähema kirjelduse.

Et Vene eelolevail aastail tõenäoliselt hakkab tarvitama ise oma siseturu tarvis üha suuremaid koguseid saematerjale, võib vastavalt väheneda ka soov vedada välja.

Poola metsamaterjalid on teatavasti valitsuse organiseerida, mille tõttu toodangu ja ekspordi reguleerimine on seal märgatavalt hõpsam kui teistes väljaveomaades.

Saematerjali toodangu reguleerimise raskused osutuvad ületamatuks P.-A m. Ühendriikides ja Kanadas; neis mais näib olevat vähe väljaveateid ühiseks tegevuseks metsatööstuse ja kaubanduse alal. Kanada viimaste aastate metsamaterjalide väljavedu Britti tuleks pidada teataval määral kunstlikuks ekspansiooniks. Kanada metsamaterjali loomulik minemiala on P.-Am. Ühendriigid; sinna on aga seni Kanada metsaeksporditõkestatud kõrge tollimüüriaga. Kuni ses suhtes tulevad olulised muudatused, läheb veel aega.

Meie käesoleva aasta saematerjali toodang ja eksporditulek kujuneb üsna kindlasti väiksemaks läinud aasta kogusest. On eeldusi selle väite tõestamiseks, kui arvestada meie tunduvalt vähenenud kasutusmassiga riigimetsades (ka erametsades) sel talvel.

Nii tundub ühelt poolt, et mõnes väljaveomaas on leidnud soovitus — vähendada käesoleval aastal saematerjali toodangut ja eksporditulek — tõsist kajastust. Teistes maades aga on olukord jäänud selgusetuks. Kui suureks, näiteks, kujuneb käesoleval aastal Kanada eksporditulek meie peamisse välisurgu — Britti? Kavatakse Poola valitsus suurendada omi metsamaterjali koguseid sel aastal? Neile küsimustele ei saa anda keegi täpsaid vastuseid.

Ei saa varjata aga järgmist punkti, milline tagab, et metsakaubanduses negatiivseteks üllatusteks käesoleval aastal on siiski vähem eeldusi. Juhul, kui rootslased ja soomlased sügisel omavad rohkesti saematerjale, mida nad ei suuda müüa tasuvate hindadega, ei korduks läinud sügise toiming — müüa iga hinna eest. Tolle toimingutulemid on veel küllaltki värsked ning hoiatavad seda kordamast, vähemalt ligemas tulevikus. Seepärast on enam-vähem kindel, et Skandinaavia metsatöösturid ja eksporditõrjivad püüavad korraldada nii, et võimaliku toodangu ülejääki ebasoodsal juhul jätta müümata ja hoida ületalve, ning toodelda järgmiseks aastaks vähem.

METSATURU ÜLEVAADE. — *TIMBER MARKET.*

Lühikese talve ja hindade tagasimineku tõttu maailmaturul saetud materjalidelt ja osaliselt ka mõnelt teiselt puidutööstuse saadusest kujunes mööduva talve metsaturg üldiselt palju vaiksemaks kui oli aasta tagasi. Sula lõpetas veebruari keskel senikestnud päris hea talitee, metsamaterjalide väljavedu saeveskitesse ja jaamadesse pidurdus ja sellega ühes ka ülestöötamine metsades. Hea oli, et ilmad püsisid hiljem külmavõitu ja teepõhi seetõttu jäi kindlaks, nii võidi metsajäänud, juba mahalõigatud tarbimaterjale vedada vähemalt vankritega välja, millist viisi ka suure hooga asuti kasutama, kui mitte kaugemale, siis vähemalt ligema maantee äärde. Sealt edasi toimub praegu juba vedu üldiselt veoautodega, milline viis on märksa tõhusam ja ka odavam vankriveost. Vähe sellest, veoauto hakkab edukalt konkureerima juba raudteega, isegi sarnastest kaugustest, nagu Tartu—Tallinn ja Viljan-

di—Pärnu, sundides vist ligemas tulevikus raudteid vastavale hinnaalandusele, kui viimased tahavad jääda võistlusvõimelisteks, seda enam, et metsamaterjal oli seni raudteede peamiseks veoobjektiks ja tuluallikaks. Külmade ilmade tõttu püsib jääkate jõgedel üldiselt veel kindlana ega pole parvetushooaeg veel alanud. Kui ei tule suuremaid vihmavalanguid, siis ähvardab see tulla veevaene.

Metsamaterjalide hinnad püsivad üldiselt kesktalvisel tasemel. Okaspuu palkide järele ebasoodsa lauaturu seisukorra tõttu erilist nõudmist pole, hindades noteeriti Tallinnas kr 11.50—12.50 thm, sadamatesse suubuvate jõgede kallastel kr 9.50 thm, kaugemates kohtades veidi vähem.

Paberipuidu hinnad püsivad kr 4—6 piirides (peenemad ja jämedamad), kõikides kauguste järele. Samas hinnas on ka kuuspekud kastilauatehastele.

Propside hinnaks franko Tallinn noteeriti kr 5 rm, Pärnus makstakse kr 4 rm.

Kasepakkude alal oli märgata tunduvat tõusu, võrreldes sügisega, ja Tallinnas noteeriti nende hinnaks kr 14—24 thm. Lepapakud on esmakordselt üle hulga aja jälle otsitud kaubaartikliks, kusjuures nende hinnaks Tallinnas noteeriti kr 18—32 thm, raudteejaamades kr. 14—25 thm sordi järele. Ka haavapakkude nõudmine pole vähenenud ja makstakse endiselt Tallinnas kr 24—35 thm, raudteejaamades kr 14—32 thm.

Okaspuulaudade hinnad pole

veel lõplikult kujunenud. Tallinnas noteeriti laudade hinnaks U/S kr 21.50—22.50 thm, IV s. kr 17.50—18.50 thm, kuid suuremaid tehinguid pole tehtud ja turul, eesotsas Inglise turuga, valitseb ootav meeleolu.

Erilises seisukorras on küttepuidude turg. Seni püsivad hinnad endisel tasemel vanade tagavarade tõttu. Kuna talvel metsa raiuti üldiselt palju vähem, siis on praegu ka toored puud metsadest pea kõik ostetud, metsad on küttepuidu lagedad ega pole neid kunagi nii vähesel määral jäänud suveks seisma kui tänavu. Nii võib sügisel oodata teatavat küttepuidu nälg ja nende hindade tõusu.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Tekstiiltööstus moderniseerub:

Majandusministeeriumis on vaadatud läbi trikoo-, pitsi- ja sukavabrik a/s Oskar Kilgase, Tallinnas, palve lubada vabriku täiendamiseks ja moderniseerimiseks tuua sisse Britist ja Saksast mitmesuguseid ketramismasinaid ja -seadiseid ning moodsaid kudumismasinaid koguväärtuses 180 000 kr. Palvet põhjendab a/s vajadusega ettevõtet täiendada peenketruse osakonnaga, et valmistada mitmesugust moodsat, viimasel ajal välisturgudele ilmunud, lõnga ja niiti, näit.: „Vistra“, „Melange“, „Volstra“, „Nopped“, „Angorett“ jts., missuguseid kodumaa vabrikud kedrata ei saa, kuid millede import aga tarvilik, sest tarvitajaskond nõuab neist valmistatud kaupu, eriti naiste rõivaste jaoks.

Peenketruse osakond koosneks 3500 vartnast ja annaks 150—200 töölisele tööd. Eeljoones rahuldaks osakond a/s kudumisosakonda, kus aastane lõnga tarvidus ümmarguselt 350 000 kr, kuid on võimalik ka suurem toodang teiste kudumisvabrikute vajaduste rahuldamiseks.

Impordi reguleerimise komisjon, kellele palve anti otsustamiseks, rahuldab palve ning komisjoni otsus leidis Majandusministri poolt kinnitamist.

Samal ajal lubati ka a/s „Balti Puuvilla Ketramise- ja Kudumisevabrikule“, Tallinnas, tuua sisse Britist

ja Saksast mitmesuguseid moodsaid ketramis- ja kudumismasinaid koguväärtuses 100 000 kr eest ning Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri ühisusele, Narvas, efektiivselt ketramismasin 12 000 kr väärt. Saksast.

● Saksast kod. Lothar Winkelmann'i riidetrükite tööstus „Iran“, Tallinnas, omandati o/i. E. Deutsch, F. Küssner ja P. Sacharovi poolt. Nimetatud tööstuses trükitakse pitsimise viisi igasuguseid riideid, peamiselt naiste rõivastuse tarbeks, kusjuures ettevõtte leiab teenistust 10 töölit.

● Majandusministeeriumi tööstusosakond andis loa:

A. Ratner & J. Schalmann'ile Tallinnas seada sisse karusnaha parkimis- ja värvimistööstuse „Arko“, kus tööd leiab 6 töölit ja töötletakse mitmesuguseid karusnahku parkimise ja värvimise teel. Ettevõttes on jõuandjateks 3 elektrimootorit koguvõimega 17 HP.

Movscha Aron Kamenosky'le, Tartus asuva karusnaha parkimis- ja värvimistööstuse laendamiseks. Tööstuses leiab 8 töölit tööd. Töötletakse karusnahku. Ettevõttes on elektrimootorid koguvõimega 15 HP.

● Lisaks eelmistele ostudele lubas Majandusministeerium läinud nädalal osta veel 170 koorelahutajat ja mitmesuguseid koorelahutajate osi koguväärtuses 15 000 kr eest. Ostud teostatakse Saksast, Soomest ja Rootsist.

LAEVANDUS

PRAHITURG 15. MÄRTSIKS. — FREIGHTS.

Prompt prahiturg on edasi väga vilets kõikidel trampvedude turgudel. Ainuke paranemine oli Lõuna-Ameerika viljaveo turul, kus Inglise, Kreeka, Itaalia j. t. laevaomanikud leppisid kokku minimaal prahinormide asjus, missugust kokkulepet on lojaalselt peetud ning prahte sellega 2/—2/6 võrra tõstetud. Prahituru halvenemisele aitas kaasa veel inglise naela langus, kuna prahid naelale ei järgnenud ning kõrgevaluuta maades kulud vastavalt tõusid. Balti merest välja oli laadungeid vähe. Elavam oli sütevedu Danzigist Itaaliasse, kuhu ka prahid vähe tõusid. Sütevedu Ingliseest Baltimerde näitas ka väikest tõusu, kuid et tagasiprahid nõrgad, siis resultaat vilets. Vahemere prahiturg oli endiselt väga vaene ning kõikidele laevadele raske saada laadungit. Suvise metsaveo peale tehti veel võrdlemisi vähe prahte võrdlemisi keskmiste hindade juures. Eeloleval metsaveo sesoonil arvatakse väljavedu Balti merest tulev madalam kui läinud aastal, nii et suurt elavust prahiturul oodata ei ole. Vastupidi ootamistele näib kevadine prahivedu algavat kaunis varakult, kuna jääolud on viimase aja soojade ilmade tõttu muutunud õige kergeks.

Sõlmitud prahtidest nimetame:

Sted: Soti sadamad/Kopenhagen	3/10½
„ 2100 tn. Tyne/Centa	7/—
„ 6000—7000 tn. Danzig/Genoa	7/10½—8/2
„ 3700 tn. Wales/St. Nazaire	3/9
„ 2500 tn. Gdynia/Stockholm	3/10½
Metallimuld 4600 tn. Uueüva/Stettin	7/3
„ 4500 „ „ /Rotterdam	5/7½

Metsavedu suveks:	
Arhangel/Hull, 1000 Std DBB, 39/6	20./V—10./VI
Helsingfors/Poole 400 „ „ 35/—	
Trangsund/Poole 650 „ „ 30/6	
Leningrad/Lowestoft, 600 Std. liiprid, 11/— per load	

Time charter suveks:

Inglise 3550 tn. DW laevad 2 tk. 3/9 per tn.,
Karaseat 6 d. 3200 tn. laev 3/10½ tn.

„Lloyds Ltd., veebruari prahi indeks.

Prahid veebruaris näitasid langemist võrreldes jaanuariga ja eelmiste aastatega, jõudes nii madalale tasemele nagu nad pole olnud kunagi peale sõda veebruaris. Indeks oli (1923 = 100):

Euroopa veod	67,24
Põhja-Ameerika	53,06
Lõuna-Ameerika	61,82
Aafrika, I.-India	75,57
Austraalia, Ida	53,95

Üldindeks 63,31

Kuna 1934. a. veebr. oli 64.95 ja 1935. a. jaanuaris 65.31, 1934. a. I veerand 65.24, IV veerand 66.78.

TALLINNA SADAM 9.—16. MÄRTS. — TALLINN HARBOUR.

Laevasõit Tallinna sadamas möödunud nädalal oli veel endiselt väike, piirdudes peamiselt liinilaevade liikumisega Saksa-Eesti-Soomes vahelisel liinil. Saksast tulid sisse möödunud nädalal 4 liinilaeva, tuues meile mitmesugust segakaupa kokku 1870 tn ja 10 reisijat. Peale selle tuli Tallinna liinilaevu: 1 laev Soomest 80 tn segakauba ja 62 reisijaga, 1 laev Rootsist 18 tn kaubaga, 1 laev Inglisest 55 tn kaubaga ja 1 laev Belgiast 131 tn kaubaga. Väljus liinilaevu järgnevalt: Saksa 3 laeva segakauba, metsamaterjali ja reisijatega, Belgiasse 2 laeva met-

samaterjali, segakauba ja tselluloosiga, Rootsist 1 laev segakaubaga, Helsingisse 1 laev 32 tn kaubaga ja 40 reisijaga ja Inglise 1 laev segakauba ja metsamaterjaliga. Juhuslikke (tramp) laevu tuli meile Soomest 3 laeva, milledest ükski ei toonud meile kaupa, Rootsist tuli 1 laev samuti tühjalt meilt kaupa peale võtma ja Belgiast 1 laev 695 tn segakaubaga. Väljus neist 3 laeva: 1 laev Itaaliasse kartulijahu ja vineeriga, 1 laev Helsingisse kastilaudade ja tselluloosiga ja 1 laev Norrassen metsamaterjaliga.

TÄHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD — PRICES AND QUOTATIONS.

Eestikeelne nomenklatuur v. nr. 8.	4/III	26/II -	+	Veebruar		Eestikeelne nomenklatuur v. nr. 8.	11/III	4/III -	+	Veebruar	
	10/III	3/I II		1935	1934		17/III	10/III		1935	1934
WHOLESALE PRICES, TALLINN. Quoted by Produce Exchange Committee.											
Grain, Flour and Potatoes.											
1. Rye	11,75	11,75	0	11,83	11,71	70. Hog-fat	60	75	-20	75	55
2. Wheat	14,50	14,50	0	14,50	19,00	71. Lard	80	90	-11,1	90	120
3. Barley			0		18,33	72. Beef-fat	50	50	0	50	60
4. " food	8,75	8,75	0	8,75	15,88	73. " molten	60	60	0	60	—
5. Oats	7,50	7,50	0	7,25	11,16	74. Herrings, salted	60	50	0	50	60
6. Rye-meal	13,93	13,93	0	3,78	13,40	75. Sprats, fresh	20	28	-28,6	27	23
7. Rye-flour	21,50	21,50	0	21,29	23,50	76. Killo	25	—	—	—	—
8. Wheat-flour (whites)	33,00	33,00	0	33,00	42,17	77. Rice	60	60	0	60	60
9. Potatoes, export			0	2,20	2,35	78. Manna	40	40	0	40	50
10. " distiller's	2,00	2,00	0	2,00	1,52	79. Potato-flour	25	25	0	25	30
11. " for industry	—	—	—	—	1,52	80. Sugar	43	43	0	43	44
Dairy Products											
12. Cheese, Swiss per kg.	1,25	1,20	+42	1,20	1,18	81. Salt	5	5	0	5	7
13. Margarine, per kg.	0,65	0,67	-30	0,67	0,68	82. Clover	4,6	—	—	4,5	7,1
Groceries.											
14. Sugar, English	42,38	41,88	+1,2	41,88	43,88	83. Meadow hay	3,7	3,7	0	3,7	6
15. Salt, Russian	2,50	2,50	0	2,60	4,25	84. Fire-wood, birch, m ³	563	563	0	563	562
16. " German	2,50	2,50	0	2,50	4,52	85. " pine, m ³	352	352	0	352	352
17. " English	2,50	2,50	0	2,50	—	86. Petroleum, per lit.	12	12	0	11	16
18. Rice, No. 2 Burma			—	45,25	44,00	AGRICULTURAL PRODUCTS					
19. Tea, Orange Pekoe Cey'n kg	5,75	5,75	0	5,75	7,05	Rye — Kr. per quintal.					
20. Coffee, Rio, Santos, etc.	4,75	4,75	0	4,75	6,35	87. Hamburg (La Plata)	7,79	8,14	-4,3	8,42	—
21. Herrings, Scots, Matties bl.	85	85	0	85,00	53,33	88. Chicago	8,72	9,41	-7,3	9,48	8,58
22. " Matfals per bl.	39,50	39,50	0	39,50	60,00	89. Winnipeg	7,53	7,96	-6,5	7,88	6,93
Building Materials.											
23. Bricks per 1000	35	35	0	35,00	40	Wheat — Kr. per quint.					
24. Cement per bl. ¹⁾	6,63	6,63	0	6,63	—	90. Hamburg (Manitoba I.)	13,16	13,40	-1,8	13,18	—
25. Lime	—	—	0	—	3,50	91. Liverpool	9,33	9,35	+5,1	9,30	8,71
26. Zinc-white per kg.	0,43	0,43	0	0,45	0,59	92. Chicago	12,39	13,34	-5,4	13,24	11,51
27. Ochre	0,22	0,22	0	0,22	0,23	93. Winnipeg	11,56	11,63	-0,6	11,35	8,87
28. Varnish	66,50	66,50	0	65,00	71,00	Maize — Kr. per quint.					
Metals.											
29. Iron, bars	14,00	14,00	0	14,00	12	94. Tallinn	—	—	—	—	—
30. Steel, spring	25,00	25,00	0	25,00	25	95. Chicago	11,71	12,22	-4,2	12,44	7,36
31. Tin	495	495	0	491,25	538	Butter — snt. per kg.					
32. Lead	29	29	0	29,00	40	96. Tallinn	113	121	-6,6	128	112
33. Brass, sheets	183	183	0	183,18	170	97. Guaranteed price	—	145	—	145	150
34. Copper, sheets	135	135	0	136,83	153	<i>In London.</i>					
35. Zinc, sheets	67,50	67,50	0	67,50	67,50	98. Danish	186	191	-2,6	205	160
Cloth and Leather.											
36. Cotton cloth "bias" per m.	0,56	0,56	0	0,56	0,56	99. Estonian	—	137	—	—	—
37. " mitkal" " " "	0,42	0,42	0	0,42	0,42	100. Latvian	—	—	—	169	132
38. Sole leather, Eston'n per kg.	2,15	2,15	0	2,18	2,25	101. Lithuanian	—	—	—	171	123
39. " " Amer'n I grade	2,38	2,38	0	2,50	2,55	102. New Zealand	137	144	-4,8	159	122
Fuel, Oils, etc.											
40. Coal, steam, Newcastle	2,55	2,55	0	2,50	3,40	<i>In Manchester.</i>					
41. " forge	2,75	2,75	0	2,75	3,90	103. Danish	—	194	—	208	162
42. Oil shale, IA grade	0,85	0,85	0	0,85	0,85	104. Estonian	152	158	-3,8	174	126
43. Peat	0,83	0,83	0	0,84	0,88	105. Latvian	—	158	—	176	—
44. Oil-shale-oil	5,25	5,25	0	5,25	5,25	106. Finnish	—	174	—	188	139
45. Naptha, American, Polish	10,00	10,00	0	10,38	11,50	107. Swedish	—	170	—	135	137
46. Petroleum, Russ'n, Amer'n	10,75	10,75	0	10,56	12,50	<i>In Berlin.</i>					
47. Benz., St. Oil Sh'le, mix'd li.	0,27	0,27	0	0,27	—	108. German, finest	373	373	0	372	352
48. " imported, I grade	0,29	0,29	0	0,29	—	109. Fine dairy butter	364	364	0	363	335
RETAIL PRICES, Tallinn (snt. per kg.)											
49. Rye	4)	5)	—	—	13,5	110. Dairy butter	853	858	0	852	816
50. Wheat	—	—	—	—	17	111. In Copenhagen — Danish	141	146	-3,4	160	117
51. Barley	—	—	—	—	17	Bacon — snt. per kg.					
52. Oats	8,5	8,5	0	8,4	11,5	112. Tallinn 60 — 72 kg I gr.	54 ^{a)}	54 ^{a)}	0	54	70
53. Rye-flour	13,8	13,9	-0,7	13,8	13,2	113. " 55,5-59,5 " " "	49 ^{a)}	49 ^{a)}	0	49	65
54. Wheat-meal	18,5	18,0	+2,8	18,4	26	114. " 72,5-75,0 " " "	45 ^{a)}	45 ^{a)}	0	45	61
55. Potatoes	3,5	3,2	+9,4	3,2	3	<i>In London (highest quot.)</i>					
56. Milk, loose per lit.	10	10	0	10	9	115. Danish	146	146	0	151	171
57. Butter, dairy	160	160	0	159	158	116. Estonian	—	138	0	138	160
58. " farm	145	145	0	144	141	117. Latvian	—	130	0	132	160
59. Cream, sweet, per lit.	100	100	0	100	93	118. Lithuanian	134	134	0	138	160
60. " sour	90	90	0	93	95	119. Swedish	137	137	0	144	167
61. Eggs, pair	9	11	-13,2	11	12	120. Irish	164	164	0	165	185
62. Pork, boiling	50	50	0	50	59	121. Polish	130	130	0	134	166
63. " roasting	55	55	0	55	64	Flax — Võru-Petseri.					
64. Beef, boiling	40	35	+11,3	35	29	122. R	135	135	0	137	88
65. " roasting	—	60	—	60	59	123. HD	126	126	0	128	75
66. Veal, fore-quarter	35	40	-12,5	40	39	124. D	117	117	0	119	87
67. " hind-quarter	45	50	-10	50	48	125. OD	106	106	0	108	58
68. Mutton, fore-quarter	60	55	-9,1	51	80	126. LOD	95	95	0	97	50
69. " hind-quarter	55	60	-8,3	51	65	127. H	83	83	0	85	38

1) fr. Rakvere; 2) 18./III-24./III; 3) 10./III-17./III; 4) 11./III-17./III; 5) 4./III-10./III.

VALUUTAHINNAD.
EXCHANGE RATES.

	Tallinna börs				Londoni börs	
	100 \$, 100 £ jne. eest				1 £ eest \$,	
	Eesti krooni				Saksa mk. jne.	
	18. III. 1935		12. III. 1935		18. III. 1935	12. III. 1935
Ost	Müük	Ost	Müük			
\$ (dollar)	376	384	379	387	4,7525	4,7412
£ (Inglise n.)	1811	1835	1811	1835		
Saksa riigimark	143,50	147,00	143,50	147,00	11,85	11,695
Soome mark	7,98	8,10	7,98	8,10	226,62 ¹	226,50
Prantsuse fr.	24,80	25,10	25,25	25,55	72,06	71,32
Belgia belga	87,55	88,75	89,50	90,70	20,32	20,165
Helveetsia fr.	121,90	123,40	124,45	125,95	14,37	14,495
Itaalia liir	31,30	31,80	31,85	32,35	57,12	56,62
Eesti kroon					18,25 ¹	18,00
Rootsi kroon	93,40	94,60	93,40	94,60	19,395	19,392
Taani kroon	80,85	82,05	80,85	82,05	22,40	22,40
Norra kroon	90,95	92,15	90,95	92,15	19,902	19,90
Tšehhoslov. kr.	15,75	16,05	16,00	16,30	114,57 ¹	112,62
Hollandi kulden	254,90	257,90	259,70	262,70	7,92	8,95
Läti lant	120,90	123,15	123,45	125,70	14,50	14,50
Červ. rubla					5,479 ¹	5,439
Austria šilling	70,65	72,05	71,90	73,30	25,62 ¹	25,81
Ungari pengő					26,75 ¹	26,50
Poola slott	70,65	71,65	72,45	73,45	25,62 ¹	24,98
Leedu lilt	64,50	65,40	64,50	65,40	28,00 ¹	28,00
Danzigi kulden	121,90	123,40	124,45	125,95		

¹) 16 III 1935

PÖLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas		1935. a.		1934. a.		1933. a.	
	11/III-17/III 1935	4/II-10/III 1935	1. I kuni 17. III.	1. I kuni 18. III	1. I kuni 18. III	1. I kuni 19. III		
VOI (tonni)	86,0	138,3	1153,7	1040,5				
Butter (tons)								
Sellest:								
Saksa	24,5	60,1	434,3	525,3	346,7			
Inglisse	61,5	67,4	643,2	479,4	169,1			
Belgiasse	—	—	39,7	10,2	133,7			
Soome	—	—	—	2,1	—			
MUNAD (tuh. tk.) —								
Eggs (1000)	5	—	5	83	—			
Sellest:								
Inglisse	5	—	5	65	—			
Saksa	—	—	—	—	—			
PEEKON (tonni) —								
Bacon (tons)	83,2	32,0	461,6	603,5	508,1			
LINA (tonni)								
Flax (tons)	10,2	106,1	1725,8	967,6	844,2			
Sellest:								
Inglisse	10,2	85,7	1541,9	591,8	444,4			
Belgiasse	—	—	70,3	20,1	284,1			
Soome	—	—	11,2	26,3	6,9			
Saksa	—	0,3	10,7	239,4	1,2			
Prantsusse	—	10,0	10,3	60,5	50,2			

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG — BUTTER MARKET.

Võituru seisukorra kujunemine Inglises näitas möödunud nädalal edasist nõrgenemist. Taani võihinnaks noteeriti Londonis 104—105 š cwt, eelmise nädala 106—108 š vastu. Eesti võihinna noteering Manchesteris lõdvenes 84—86 š-le cwt kohta, olles seega 4 š cwt-lt ehk keskmiselt 8 snt kg-lt madalam kui eelmisel nädalal. Saksast saadud võihind oli möödunud nädalal fob Tallinna 138 snt ja eelmisel 137 snt kg. Vastavalt hindade ja väljaveetud võikoguste kujunemisele üksikute turgude järgi noteeriti kahel viimasel nädalal väljaveetud keskmiseks võihinnaks 113 snt kg. Võituru seisukorda hinnatakse üldiselt vaiksena, kuna importörid Inglises on ostudega tagasihoidlikud.

Võitootmine ookeanitagustes maades jätkab seosonset langust. Uus-Meremaal ja Argentiinas on käesoleval tootmisaastal, s. o. 1. juulist kuni senini, toodetud võikogus väiksem kui möödunud aastal. Austraalia võitootangus aga seevastu võime märkida

suurenemist. Nii suurenes võitoodang Austraalias kaheksa kuu vältel 14% võrra, võrreldes möödunud tootmisaastaga. Veebruaris näitas võitoodang veelgi suuremat tõusu, s. o. 20% ja seega ühtlasi ka suurenes võiekспорт 53% võrra, võrreldes möödunud aasta sama kuuga. Taanist aga näitab väljaveetud võikogus langust: veeti välja käesoleva aasta 1. jaanuarist kuni 3. märtsini 9% võrra vähem kui eelmisel aastal, misjuures veebruaris langes või väljavedu 11% võrra. Aasta esimesel kahel kuul väljaveetud võist läks Inglisse 19% võrra vähem, kuna Saksa tunnult enam kui eelmisel aastal.

Võitagavarade liikumine Inglise külmutusmajades näitas veebruari teisel poolel uuesti langust. Nii arvestati käesoleva aasta 2. märtsil võitagavara külmutusmajades 421 152 kastile eelmise aasta 795 717 kasti ja 1933. a. 814 166 kasti vastu. Seega osutuvad võitagavarad käesoleval aastal eelmiste

aastatega võrreldes vastavalt 47% ja 48% võrra väiksemaks.

Siseturul maksus või möödunud nädalal snt kg: Tallinnas — meiereivõi (lauavõi) 160 snt, taluvõi (köögivõi) 140—150 snt, Tartus — meiereivõi I s. 145—162 snt, II s. 138—150 snt, taluvõi 125—145 snt, Pärnus — meiereivõi 155—160 snt (kauplustes), taluvõi 125—130 snt, Kuressaares — meiereivõi I s.

PEEKONITURG — BACON MARKET.

Peekoniturul püsib kindel tendents. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering püsib kolmas nädal endisel tasemel, s. o. 75 š tsentner. Võrreldes läinud aasta hinnaga on praegune hind 11 š võrra tsentnerilt ehk 14% võrra madalam.

Kuid lähemal ajal peaks peekonihinnad kõvenema, sest pühade lähenemise-ga tõuseb peekoni nõudmine.

Ühtlasi jäi muutmatuks ka peekonsigade noteering.

Käesoleval nädalal maksavad eksportta-pamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60 —72 kg	54	49	43		
55,5—59,5 "	} 49	} 45	} 39	} Sise-	} turu
72,5—75 "					
75,5—80 "					

TAPALOOMADE- JA LIHATURG — CATTLE AND MEAT MARKET.

Veiseid turustati vähe, kuid hinnad üldiselt jäid püsima, sest teiste lihaliikide, eriti vasikaliha pakkumine oli rohke. Nuum-veiste liha maksus 45—52 snt, keskmised 35—43 snt ja lahjad 28—35 snt kg. Elus-kaalust maksti Tallinnas: nuumatud kuni 31 snt, keskmistest kuni 27 snt ja lahjadest kuni 22 snt kg. Hinnad püsivad.

Vasikaid müügil väga rohkesti. Hin-nad nõrgemal ja kergekaalulistel vasikatel langesid 4—7 snt kg-lt, võrreldes eelmise nädalaga. Elusalt turule toodud ja tapa-majas tapetud nuumvasikate lihast, liha kaa-luga 45 kg ja raskemad maksusid 45—60 snt kg. Tapetult turule toodud nuum-vasikad maksusid 40—48 snt, keskmised 33—40 snt ja lahjad 24—30 snt kg. Elus-kaalu alusel müües tuleks tehinguid teha 20—42 snt kg piirides. Üldiselt eluskaalu

125 snt, II s. 115 snt, taluvõi 100 snt, Narvas — meiereivõi I s. 160—165 snt, taluvõi 125—140 snt, Rakveres — meiereivõi 160 snt, talu-või 140 snt ja Valgas — meiereivõi 150 snt ja taluvõi 125—150 snt kg.

Möödunud nädalal väljaveetud võikogu-sest läks Saksa 908 tünni, Inglisse 1448 tünni ja Tšehhoslovakkiasse 200 tünni.

Läinud nädalal tapeti eksporttapamajades 2116 siga 2269 sea vastu eelmisel nädalal. Neist oli peekonkaalulisi 2073 siga 2235 sea vastu eelmisel nädalal.

Toodang püsib endiselt kõrgemal tasemel, kui eelmisel aastal samal ajal, kuid siiski vähemas ulatuses, kui kahe esimese kuu jook-sul. Varsti on lähenemas toodangu hooaja-line langus, mis tavaliselt kordub aasta teise veerandi alul. Toodangu langusega võib oodata ühtlasi peekonsigade hindade tõusu, kuna siis suureneb vastavalt Inglisse saade-tava peekoni osatähtsus nädala tapmistest. Kuna kvote Inglises meile ei määratud ter-ve aasta peale, ei ole võimalik soovitud ula-tuses arvestada meie toodangu hooajalisuse-ga, mis nüüd paratamatult kutsub esile suu-remaid hinnakõikumisi aasta vältel.

alusel müüakse vasikaid vähe. Hinnad sel-gusetu, kuid kindlasti hinnad enam rohkem ei nõrgene.

Lambaid turul keskmiselt. Eksport-lammaste liha maksus 80—85 snt kg. Sise-turul nuumlammaste lihast maksti 45—60 snt, keskmistest 40—47 snt ja lahjadest 40 snt kg piirides. Eluskaalust maksti 26—35 snt kg, vastavalt valikule. Hinnad kindlad.

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg).

	Sealiha	Veiseliha	Vasikaliha	Lambaliha
Tartu	34—40	23—40	18—30	33—43
Pärnu	35—38	30—42	25—30	40—50
Narva	40—50	40—45	25—35	50—55
Rakvere	35—45	25—45	25—40	40—30
Valga	35—40	35—42	18—25	35—40
Võru	38—42	40—45	25—30	35—40
Kuressaare	35—45	20—28	16—20	25—30

Sigu turul keskmiselt. Liha maksus 38—45 snt kg. Kõrgemaid hindu maksti noortest sigadest, kuna rasvasigade järele oli

nõudmine väga väike. Eluskaalu alusel müües tuleks tehinguid teha 28—32 snt kg piirides. Hinnad püsivad.

KANAMUNATURG — EGG MARKET.

Kanamunade juurevedu turule on viimastel nädalatel näidanud järjekindlalt suurenemist, mis ka hindade liikumist on mõjustanud langetavas suunas. Kuna veel, näit., veebruari viimastel nädalatel müüdi Tallinnas suurmüügil kanamune keskmiselt 8—11 snt paar, langesid hinnad möödunud nädalatel 5—6 snt-le paari kohta. Väikemüügil on aga turuhinnad püsinud üldiselt stabiilsemaina, kuid liiguvad samuti langevas suunas.

Kuna on arvata, et pehmete ilmade tõttu kanamunade tootmine kiiresti suureneb, võib lähemate nädalate vältel alata kanamunade väljavedu. Munade tootmise võimaldamiseks enamvähem tasuvate hindadega on Vabariigi Valitsus kindlustanud kanamunade hinnaks märtsis, aprillis, mais, juunis

ja juulis franko kogumispunkt 45 snt kg. Kui kanamunade hind maailmaturul peale 1. augusti tõuseb ja väljamakstud hind franko sortimispunkt ületab 60 snt kg, siis arvatakse kanamunade hinnast osa, mis ületab 60 snt kg kohta, maha ja arvatakse kanamunade hinna kindlustamise fondi kasuks. Hinna kindlustamise tagajärjel on kanamunade hind vähemalt:

50 g raskuste kanamunade juures	22,5 snt.	kümme
55 " " "	24,5 " "	" "
60 " " "	27,0 " "	" "

Möödunud nädalal maksusid kanamunad siseturul: Tallinnas 8—12 snt, Tartus 8—12 snt, Pärnus 8—10 snt, Rakveres 10—11 snt, Valgas 9—11 snt, Võrus 7—8 snt paar.

TERAVILJATURG — GRAIN MARKET.

Maailma teraviljaturul kestis möödunud nädalal edasi rukkihinna langus. Seekordne noteeringute nõrgenemine on õige tunduv ja ületab kõik viimaseaegsed hinnakõikumused. Nii noteeriti rukis Chicagos 8.72 kr, Winnipegis 7.53 kr ja Hamburgis (La Plata) 7.79 kr kv, mis on madalam eelmise nädala noteeringutest vastavalt eeltoodud börsidele 0.69 kr, 0.43 kr ja 0.35 kr kv kohta.

Nisu hind, mis näitas pidevalt tõusvat tendentsi, alates veebruari esimesest nädalast, on ka möödunud nädalal hakanud langema pea kõigil tähtsamatel teraviljabörsidel peale Liverpooli, kus on tegemist isegi hinna kõvenemisega, milline asjaolu pannakse naela languse arvele. Möödunud nädalal noteeriti järgmised nisuhinnad kr kv eest (sulgudes on

eelmise nädala noteeringud): Chicago 12.89 (13.34), Winnipeg 11.56 (11.63), Hamburg (Manitoba I) 13.16 (13.40) ja Liverpool 9.83 (9.35). Maisi hinnaks noteeriti Chicagos 11.71 kr eelmise nädala 12.22 kr vastu.

Siseturul suurmüügihinnad noteeriti eelmise nädala tasemel, s. o. nisu 14—15 kr, rukis 11.50—12 kr, kaer 7—8 kr, oder 8.50—9 kr ja rukkijahu 13.90 kr kv.

Väikemüügihinnad turgudel (kr 10 kg).

	Tartu	Viljandi	Pärnu	Petseri	Kuresaare	Narva
rukis	1.20	1.10	1.20	1.00	0.95	1.20
nisu	1.50	1.40	1.50	—	1.20	1.60
oder	1.00	1.00	1.00	0.95	0.75	1.10
kaer	0.70	0.80	0.90	0.75	0.70	0.90
rukkijahu . .	1.27	1.30	1.30	1.20	1.20	1.30
sepikejahu . .	2.00	2.00	1.80	—	1.70	1.90

AEDVILJATURG — VEGETABLE MARKET.

Möödunud nädalal ilmus turule juba värsket salat ja spinat, samuti ka rabarber. Värsket redist aga pakuti juba suuremal arvul ja selle hind langes järsku. Üle-eelneval nädalal maksti redise kimbust 40—50 snt, eelneval nädalal vaid 20—25 snt kimp. Sa-

lati kg-st maksti 3 kr, spinati kg-st samuti 3 kr. ja rabarberi kg-st 60—70 snt. Hästi jämedast rabarberist maksti üksikutel juhtudel 1 kr. kg.

Möödunud aastase ületalve hoitud aedvilja hind püsis endisel tasemel.

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

RASVAINETE MAJANDUS SAKSAS 1928—33. A.

SUPPLYING OF FATS AND GREASES IN GERMANY 1928—33.

Saksa majanduspoliitika tüürib ikka enam välismaast sõltumata endavarustuse poole. Juba 23. III 1933 antud rasvaseaduse mõtteks oli kindlustada rasvainete tootmisel põllumajanduses õigeid hindu ning saavutada iseisvust tootluses.

Ühenduses rasvaseadusega toimetati Saksas rasvainete muretsemise kohta Saksa konjunktuurinstituudi poolt uurimus (Wochenbericht nr. 3, 1935), mille tulemustest anname lühikese ülevaate.

Rasvainete sisetoodangus võeti arvesse päris tarbimurasvade, nagu või, sulatatud rasva, margariini j. t. kõrval ka seapekk ning need toiduvahendid, mille osaks rasv, nagu piim joogiks, juust j. t. Kõik need ained arvatati ümber puhtrasvaks. Puhast rasva arvestati piimas 3,2%; sealihis 15% ning loomalihas 5,6% (tapakaalust).

Peale selle selgitati, kui suur osa rasvainete sisetoodangust toodetud välismaa söötainetega. Arvates maha kogu sisetoodangust välismaa söötainetega toodetud osa, saadi „õige“ rasva sisetoodang. Sisetoodanguga liites veel puhtrasvana arvestatud sisseveo ülejäägi (s. o. sissevedu — väljavedu), saadi rasva kogutarbim.

Puhtrasva kogutarbim Saksas (1000 tn).

Total Pure Fats Consumption (1000 tons.)

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Otsene sisseveo ülejääk	1 057	1 074	1 073	1 085	1 134	1 017
Välismaa söödaga toodetud	259	244	209	222	248	223
Tõeline välismaa kogus	1 316	1 318	1 282	1 267	1 382	1 240
„Õige“ sisetoodang	787	735	799	826	794	850
Puhtrasva kogutarbim	2 078	2 053	2 081	2 083	2 176	2 090
„Õige“ sisetoodangu						
% kogutarbimust	36,3	35,8	38,4	39,7	36,5	40,7

Nagu tabelist nähtub, on 1933. a. Saksa rasvainete sisetoodang tõusnud, kattes 40,7% kogutarbimust.

Rasvaineid kasutatakse esmajoones toiduks ja tööstustooraineks.

Välismaise päritoluga toidurasvadest esi-

kohal on margariin, mille sissevedu 1933. a. oli 354 000 tn., siis söögiõli 125 000 tn. ning või, juust ja searasv 148 000 tn.

Rasvainete kasutamine Saksas (1000 tn)

Total Consumption of Fats (1000 tons.)

	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Toidurasvade tarbim	1 728	1 721	1 759	1 772	1 856	1 715
Rasvainete tarbim						
tööstuses	345	332	322	311	320	375
Kokku	2 073	2 053	2 081	2 083	2 176	2 090

Sisemaal toodetud toidurasvade % toidurasvade tarbimust	40,7	39,3	42,3	43,6	40,0	47,0
Sisemaal toodetud tööstusrasvainete % tööstusrasvade tarbimust	16,0	17,0	17,0	17,0	16,0	12,0

Saksa oma toidurasvade toodangus ülekaalukalt esikohal on lehma- ja kitsepiimarasv — 1933. a. 645 000 tn., millest 186 000 tn. toodetud välismaa söötainetega (õlikoogid, kliid ja riisijätted). Järgnevad searasv 280 000 tn., sellest 31 000 tn. toodetud välismaa söötainetega, loomarasv ja rasvajätted 223 000 tn., millest 113 000 tn. toodetud välismaa söötainetega. Toidurasvade oma toodang kattis 1933. a. 47% kogu toidurasvade tarbimust. Võrreldes eelmiste aastatega näitab 1933. a. endavarustus märgatavat tõusu.

Tööstusharudest, mis kasutavad rasvaineid, on kõige tähtsamad seebitööstus, siis õlivärvide- ning lakitööstus, linoleumi- ja vahariidetööstus, steariini- ja küünlätööstus ning nahatööstus.

Nimetatud tööstusharud kasutavad toorainena mitmesuguseid sisseveetud õlisid ja loomarasva. Osa sisemaal toodetud loomarasvast ning rasvajätetest läheb samuti tööstustooraineks. Kuid sisemaalt saadud toorainete osatähtsus nimetatud tööstuste varustamisel on väga väike — 1933. a. ainult 12% tööstuses tarvitatud rasva toorainete kogusest.

INFORMATSIONI OSA

RAHVUSVAHELINE POZNANI MESS.

INTERNATIONAL POZNAN FAIR.

28. apr. — 5. maini s. a. leiab aset Rahvusvaheline Poznani Mess, järjekorras XIV. Poznani Mess on maailmas suurimaid; ta kuulub Rahvusvahelisse messide liitu, mis ühendab 23 suuremat messi üle maailma. Neist Poznani Mess on tähtsuselt 6-dal kohal.

Messi väljakud asetsevad Poznani kesklinnas, neid läbib oma raudteeharu; näitushallide üldpindala on 48 000 m².

Peab eriti märkima asjaolu, et Poznani Messil on väga suur tähtsus eeskätt väliskaubandusele. Näitusest võtab osa iga aasta 800—1700 väljapanijat. Neist on kuni 42% välismailt, kusjuures Messil on regulaarselt esindatud üle 20 riigi.

Messi tehingute üldsumma oli 1934. a. 28,5 milj. zlotti. Messist tingitud transaktsioonid on aga sellest summast veel 2—3 korda suuremad. Üldises kokkuvõttes kõikide väljapanijate osavõtukulud teevad um-

bes 0,1% tehingute summast. See odav vahetalitus tingibki Messi elujõulisuse.

Meile on eriti mainimisväärne, et Poznani Messi peamiseks sihiks on kompensatsioonihõlbustamine väliskaubanduses. Messil on oma importkontingendid, milliseid kohapeal jaotab majandusministeeriumi volinik. Need asjaolud seletavad seda, et üle 60% Poolase eksportivaist firmadest on käinud läbi Poznani Messist. Viimasel ajal Poola valitsus, saades aru Messi väljapaistvast osast Euroopa majanduselusel, püüab veelgi suurendada ta osatähtsust Poola väliskaubanduse arendamises.

Poznani Mess peaks pakkuma suurt huvi ka Eestile, võttes arvesse, et meie kaubandus Poolaga on alles algastmes, ja et eriti meie saaduste turustamine Poolas võiks märksa suureneda vastastikkuse kaubandusliku tutvustuse teel.

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIVA

7. märtsil 1935. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	27 759 288,90	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	888 081,87
välisraha	6 096 650,48	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetuara — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 869 085,57	a) pangatähed liikvel	36 431 296,—
3. Sisevekelid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekelid	5 887 088,85	valitsuse	7 893 535,82
põllumajandusl.	798 426,09	pankade	7 462 284,82
metsatööstusl.	12 196,15	teiseld	2 293 589,61
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	6 697 711,09	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	17 624 410,25
valitsusele	800 000,—		5 744 610,80
teistele*)	3 918 147,84		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable Property and Equipment</i>	2 292 160,20		
6. Muud aktivad — <i>Other Assets</i>	15 755 304,29		
	65 188 348,42		65 188 348,42

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 62,63 %
Proportion of Reserve to Current Liabilities:

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 970 773,54
Includes Ek. 1 970 773,54 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE. Võimalik pööre põllumajandussaaduste sisseveepoliitikas Inglise.

Possible Changes in English Agricultural Products Import Policy.

Üksikute Briti valitsusliikmete avaldusist veebruari kestel võib järeldada, et Inglise kavatsetakse muuta senist põllumajandussaaduste sisseveepoliitikat. Sama laseb teataval määral oletada ka 28. veebruaril allakirjutatud uus Poola-Inglise kaubandusleping.

Põllumajandussaaduste kaubanduspoliitika sihtjoonte muutmise Inglise on seoses hiljemalt 1936. a. kevadel toimuvate parlamendivalimistega. Viimaste aastate karja-saaduste sisseveepoliitika oli kasuks Inglise põllumehel, samal ajal aga olnud tarvitaja huvidele ebasoodus.

90% Inglise rahvastikust elatub tööstusest, kaubandusest ja muudest aladest ning ainult 10% põllumajandusest. Seega on rõhuv enamik rahvastikust, eriti aga töölised, kellede arv 56% elanikest, huvitatud odavast toidust. Valitsuse poolt viimase 2—3 aasta kestel omamaa ja asumaade põllumajanduse kaitseks astutud sammud on tõstnud toitainete hindu Inglise, millist asjaolu võidakse kasutada praeguse rahvusliku valitsuse vastu valimispropagandas. Valitsuse korraldusi põllumajandussaaduste sisseveepoliitika alal on pikemat aega kritiseeritud laialdaselt loetavas sotsialistide ja rahvuslaste ajakirjanduses (Daily Herald'is, Daily Mail'is ja Daily Express'is, milliste lehtede tiraaž üle 5 milj. eks. päevas). See rahulolematuse ei ole tekkinud nende sammude pärast, mis valitsus astunud Inglise põllumajanduse korraldamiseks ja kaitseks, sest et Briti põllumehel abistamist pooldavad kõik parteid, küll aga ei olda rahul nende meetoditega, millistega seda toetamispoliitikat teostatakse. Valitsuse vastasrind asub arvamisel, et sisseveetollid põllumajandussaadustele ning juuremaksud oma põllumeestele täidaksid paremini otstarvet kui sisseveokontingendid. Vastasrind toonitab, et inglise tarvitaja orjast praegu välismaa tootjat. Näit. 11 miljonit tsentnerit pekonist ja sinkidest, mis Inglise aastas tarvitatakse, valmistatakse Inglise endas 3 miljonit tsentnerit. Sisse-

veo piiramise tõttu pidid tarvitajad 1934. a. maksma keskmiselt 25 š võrra tsentnerilt kõrgemat hinda kui 1932. a., seega 11 miljonit tsentneri pealt £ 14 000 000 rohkem. Sellest läks £ 10 000 000 välismaa tootjale. Vastasrind asub arvamisel, et Inglise rahvusmajanduse seisukohast on kasulik sisseveo kontingente asendada tollidega ning tollisummasid kasutada Inglise seakasvatate toetamiseks, sel puhul oleksid rahuldatud tarvitaja ja ka seakasvataja. Sarnased argumentid loomulikult mõjuvad valijaskonnas.

Opositsiooni pealesunnil ning valimiste lähenemisel ongi Briti valitsusliikmete poolt avaldatud seisukohti, mis lasevad oletada, et Inglise põllumajandussaaduste sisseveepoliitikas, niipea kui see võimalikuks osutub, võetakse ette muudatusi.

15. veebruaril Dorking'is peetud koosolekul tähendas parlamentaarne põllutöömistri abi de la Warr, et Briti valitsuse poliitikaks on mitte ainult abistada oma põllumajandust, vaid ühtlasi ka hoolitseda, et tarvital oleks kättesaadaval odavad toitained.

Veebruari teisel pooltel tuli põllutöömistril W. Elliot'il vastates ühele arupärimisele juba selgemalt väljendada valitsuse kavatsust kanda hoolt tarvitaja huvide eest. Ta tähendas, et valitsus kavatses edaspidi, niipea kui see välislepingute tõttu osutub võimalikuks, lihasaaduste sisseveo juures panna kehtima sisseveotolle ning sellest saadud tulu kasutada Briti tootjate toetamiseks. See oli juba selge järeleandmine vastasrinnale.

Teatavasti on põllutöömister W. Elliot alaliselt pooldanud sisseveotolle ning olnud kontingentide vastane; viimased olid valitsusele peale sunnitud kaubandusministri W. Runciman'i poolt seepärast, et ta oma valijaskonnale lubaduse oli andnud teravilja ja liha lasta tollivabalt sisse. Põllutöömistri seisukord on eriti piinlik, sest et temal tuleb praegu võtta vastu etteheiteid sisseveepoliitika kohta, mis temale peale sunnitud.

25. veebruaril pidas asumaademinister J. H. Thomas (sotsialist) Londoni toitainete hõrsi aastadinneril lauakõne, milles ta tähendas, et Briti valitsuse ülesandeks on kõigepealt hoolitseda selle eest, et tööline saaks odavat toitu. Tema arvates tuleks kontingendi süsteem asendada sisseveotollidega.

Ka kaubandusminister W. Runciman ise, vastates ühele küsimusele parlamendis, pidi andma järele, et sisseveotollid põllumajandussaaduste sisseveol on eelistatavamad.

Lõpuks, vaadeldes äsasõlmitud Poola-Inglise kaubanduslepingut tundub, et Inglise valitsus on senistest paendumata seisukohatadest kontingentide suuruse kindlaksmääramisel hakanud loobuma. Nii on näit. ses lepingus Poolale nähtud ette peekonikvoote

1935. ja 1936. aasta peale, milline umbes sama suur kui 1934. a. Samuti on või ja munade kontingentide alused hoopis soodsamad, kui seda oleks võinud oodata varem sõlmitud kaubanduslepingute järele. Tundub, nagu kavatakse Briti valitsus kontingentide süsteemi osaliselt lõdvendada (peekon), osaliselt üldse mitte panna kehtima (või, munad).

Kontingente asendada sisseveotollidega ei osutu Inglise valitsusele võimalikuks aga mitte enne 1937. a., sest vaevalt on loota, et maad, kelle kaubanduslepingutes on nähtud ette üksikute saaduste (peekoni) tollivaba sissepääs Inglise, sellest soodustusest kergesti loobuksid. Küll aga võib oodata teatavat muudatust kontingentide määrades.

Peekoni kontingent Inglise. — English Bacon Quotas.

Inglise lubatakse importida peekonit 1. V — 30. VI 1935 järgmiselt:

	%	cwt.
Taani	63,50	585 197
Hollandi	9,50	87 549
Poola	7,95	73 265
Rootsi	4,70	43 814
Leedu	2,95	27 186

	%	cwt.
Eesti	0,75	6 912
Soome	0,40	3 686
Läti	0,70	6 451
N. S. V. Liit	0,85	7 884
Argentiina	0,70	6 451
P.-Am. Ühendriigid	8,00	73 725
	100,00	921 870

P-AM. ÜHENDRIIGID. P.-A. Ühendriikide kaubanduslik kokkulepe Belgiaga.

American-Belgian Trade Agreement.

27. veebruaril s. a. kirjutati alla Washingtonis kaubanduslikule kokkuleppele P.-Am. Ühendriikide ja Belgia vahel. Kokkulepe astub jõusse 30 päeva möödumisel peale selle kinnitamist kumbagi valitsuse poolt; kokkulepe jääb kehtima seni, kui üks pooltest temast ei loobu õeldes sellest kuus kuud ette.

Selles kokkuleppes P.-A. Ühendriigid alandavad tolli tsemendile 6 tsendilt 4,5 tsendile per 100 naela, klaasiliivale 2 dollarilt 1 dollarile per longtonn; käsitsi valmistatud pitsidele 90%-dilt kaubaväärtusest 60%-le. Pitsidele, millede väärtus üle 150 dollari nael, alandatakse tolli 45%-le väärtusest. Tollialanduste osaliseks said veel Belgia metallitööstustooted ning tekstiilitööstustooted, poleeritud klaas, keemiasaadused jne.; Belgia põllumajandusele tulevad kasuks tollialandused siguritele ja konservitud aedviljale ning veel mõningatele teistele kaupadele. P.-A. Ühendriigid alandavad üldse tolli 22 artiklile; ainult viis tollialandust on väik-

semad kui 35% seniseist tollimääradest; ligi pool Belgia senisest ekspordist Ühendriikidesse saab aga 50%-lise tollialanduse osaliseks.

Belgia omalt poolt annab rea ligi 50% tollialandusi Ühendriikide tööstustoodetele, umbes 26%-lisi tollialandusi Ühendriikide põllumajandussaadustele ning 23%-lisi mõnesugustele teistele kaupadele. Eriti on tulnud Belgial anda soodustusi autode impordile Ühendriikidest.

Käesolev lepe on esimene, milles P.-A. Ühendriigid annavad tollialandusi Euroopa riigile. Säärase lepingu sõlmimist võimaldas P.-Am. Ühendriikide valitsusele vaid presidendile kaubanduslepete sõlmimiseks mõeldud aasta juunis antud erakorraline volitus.

Samasuguste lepete sõlmimiseks on Ühendriikidel käimas läbirääkimised ka mitme teise Euroopa riigiga.

ITAALIA.**Sisseveolitsentside kehtimapanek Itaalias.***Introducing Import Licenses in Italy.*

19. veebruaril s. a. kuulutati välja Itaalias dekreet sisseveolitsentside nõudmise kohta suurema hulga kaupade sisseveol. Eesti eksportöridel tuleb arvestada järgmiste kaupade sisseveo alistamist sisseveolitsentsidele: kanamunad, või, juust, prepaareeritud kala: marineeritud või õlis ehk teisel viisil prepaareeritud (kalakonservid karpides või teistes

nõudes), šokolaad, nisu, rukis, aedvilja jahu, kartulid, lihtne toores puu, lihtne kirvega tahatud toores puu, puust mööbliosad (siia kuuluvad ka toolipõhjad), tselluloid, mehhaaniline puumass paberi valmistamiseks, keemiline puumass (tselluloos) paberi valmistamiseks, paber ja papp igat liiki.

Majanduse ülevaade. — Survey of Italian Economy in 1934.

Itaalia majanduselus näib kriisi teravpunkt olevat möödumisel.

Rasketööstuses ja ehitustööstuses võis möödunud aasta lõpuks konstaterida tunduvat elavnemist. Kergetööstuses, eriti väljaveoks töötavas, oli siiski konstaterida toodangu vähenemist. Tööstustoodangu üldine indeks tõusis novembris 95,2-ni (võttes 1928. a. toodang = 100), 83,1 vastu samal ajal 1933. a.; paranemine 14,5% võrra. Kogu töötundide arv näitas tööstuses novembriks tõusu 8,3% võrra, võrreldes novembriga 1933. a. Ehitustööstuses tõusis tegevus novembris 50% võrra, võrreldes sama ajaga 1933. a. Analooiliselt tõusis ehitustööstuse jaoks töötavate tööstusharude, eriti tsemenditööstuse, tegevus.

Kunstsiidi tööstuses suurenes novembriks toodang 36,6% võrra, võrreldes sama ajaga 1933. a. Samuti näitasid džuudivabrikud toodangu tunduvat tõusu. Tõusu, kuigi väikest, näitas ka kummitööstus.

Puuvilla- ja villatööstused näitasid seevastu langust.

Töötajatele vastu võitlemiseks leidis oktoobris aset kokkulepe, valitsuse direktiivide järele, tööandjate ja töövõtjate tööstuslike konföderatsioonide vahel (n.-n. Pirelli-Cianetti kokkulepe), millega pandi kehtima 40-tunnine töönädal, keelati ületunnitöö (peale erakorraliste juhtumite, millised vastavas seaduses nähtud ette) ja piirati naiste ja alaealiste tööd. Kokkuleppele tööstuslike konföderatsioonide vahel järgnes analoogiline kokkulepe põllumajanduse, kaubanduse ja krediidi- ja kindlustusasjanduse tööandjate ja töövõtjate konföderatsioonide vahel. Kokkulepete tagajärjel oli töötute seast det-

sembri lõpuks võetud tööle 128 648 (tööstuses 102 602, põllutöös 11 352, kaubanduses 10 013, krediidi- ja kindlustusasjanduses 706).

Töötute arv:

oktoobri lõpuks	905 114	(okt. lõpuks 1933 a.	922 868),
novembri	969 944	(" " "	1 066 215),
detsembri	961 705	(" " "	1 131 257).

Paranemine on suurem, kui seda näitavad arvud, sest 1934. a. kestel on ligi 348 000 itaallast, kes välismail (eriti Prantsuses, Belgias ja Šveitsis) olid tööli, kodumaale tagasipöördunud (peamiselt kitsenduste tegemise tagajärjel võormaalistest töövõtjatele mainitud maades).

Väliskaubanduses kestis väljaveo vähenemine ja bilansi passiivsuse suurenemine.

Möödunud 1934. aasta 11 esimest kuud näitasid põllumajanduse alal suurt väljaveo tõusu, võrreldes sama ajavahemikuga 1933. aastal: hein (väljaveo suurenemine koguselt 332,4% võrra, väärtuselt 278,4% võrra), pähkliid (suurenemine vastavalt 81,5% ja 43,2% võrra) ja kanepitakud (suurenemine vastavalt 33% ja 29,5% võrra).

Väljaveo tõusu näitasid koguselt: nisu-jahu (15,3% võrra), kuid väärtuselt langust (20,2% võrra), suhkur (vastavalt +11,2% ja -20,5%); juust (vastavalt +6,9% ja -11,8%), tomati konservid (+3,5% ja -9,10%).

Tööstussaadustest näitasid väljaveos tõusu: alumiinium lehtedes, torudes, traadis (väljaveo suurenemine koguselt 1 838,4% võrra ja väärtuselt 978,6% võrra), kunstkiud (kunstsiid ja kunstvill) vastavalt 54,5% ja 27,5% võrra), puuvilla jätted (27,1% ja

40,2% võrra), jõuvankrid (23,4% ja 10,10% võrra).

Väljaveo suurenemist koguses, kuid vähenemist väärtuses näitasid kunstkiudest (kunstsiid ja kunstvill) kangad (vastavalt + 10% ja - 7,9% võrra), villased trükkimata kangad (vastavalt + 5,8% ja - 4,8% võrra).

Väljaveo vähenemist näitasid koguselt, kuid suurenemist väärtuselt, põllumajanduse ja karjakasvatuse saaduste alal: loomatoidu taimede seemned (vastavalt - 50% ja +77,3%), kartulid (-0,4% ja +10,9%), elusad kariloomad (-24,9% ja +17,8% võrra).

Vähenemist koguselt ja väärtuselt näitasid: kanamunad (vastavalt 27,8% ja 35,7% võrra), värsked ja külmutatud

liha (67,2% ja 71,3%), kuivatatud aedvili (58,4% ja 46,9%), apelsinid ja mandariinid (40,7% ja 33,9%), värsked puuvili (34,9% ja 32,1%), oliivõli (30,6% ja 35,8%), elusad sulgloomad (14% ja 17%), sidrunid (8,7% ja 6,8%).

Tööstussaadustest näitasid väljaveo vähenemist koguselt ja väärtuselt: puuvillane lõng (vastavalt 6,8% ja 13,8% võrra), puuvillased kangad (21,5% ja 28,8% võrra), toores siid (48,6% ja 55,40%), siidist kangad (4,1% ja 24,9%), kangad siidiga segatud (13,2% ja 25,3% võrra), siidist tüllid ja krepid (55,2% ja 66,9%), kangad segatud kunstsiidi ehk kunstvillaga (36,6% ja 42%), tüllid ja krepid kunstsiidist ja kunstvillast (17,1% ja 37,2%), meeste kübarad, vildist (30,3% ja 31,7%), viina pärm (94% ja 94,3%).

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega veebruaris ja aasta esimesel kahel kuul 1933.—35. a. 1000 kr-des.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, February and I I — 28 II 1933—35.

	Veebruar			I. I. — 28. II.				Veebruar			I. I. — 28. II.				
	Aasta	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.		Saldo	Aasta	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo	Väljavedu 1000 kr.	Sisseevedu 1000 kr.	Saldo
Üldse — Total	1935	4 784	4 207	+ 567	10 701	9 181	+ 1 540								
Sellest —	1934	3 256	3 035	+ 221	6 960	6 997	- 7								
Thereof:	1933	2 090	1 695	+ 395	4 082	4 304	- 222								
Briti	1935	2 304	651	+ 1 653	5 033	1 609	+ 3 424	Taani	1934	85	45	+ 40	194	141	+ 53
	1934	1 235	409	+ 826	2 432	1 079	+ 1 403		1933	102	12	+ 90	146	90	+ 56
	1933	660	313	+ 347	1 198	805	+ 393	Hollandi	1935	97	72	+ 25	225	181	+ 44
Saksa	1935	786	1 015	- 229	1 682	2 128	- 468		1934	54	36	+ 18	114	87	+ 27
	1934	668	640	+ 28	1 490	1 708	- 278		1933	23	20	+ 3	51	44	+ 7
	1933	275	499	- 224	572	1 146	- 574	Belgia	1935	45	97	- 49	184	222	- 38
U. S. A.	1935	164	441	- 277	208	891	- 683		1934	53	77	- 24	169	177	- 8
	1934	30	363	- 333	79	659	- 580		1933	117	94	+ 23	221	192	+ 29
	1933	58	120	- 62	117	416	- 299	Poola	1935	10	181	- 121	66	250	- 184
Läti	1935	398	106	+ 292	518	182	+ 336		1934	78	96	- 18	127	188	- 61
	1934	316	259	+ 67	599	354	+ 245	Norra	1933	69	44	+ 25	164	92	+ 72
	1933	180	78	+ 102	204	198	+ 66		1935	49	3	+ 46	126	6	+ 120
Prantsuse	1935	85	172	- 87	523	435	+ 88		1934	94	2	+ 92	195	10	+ 185
	1934	228	200	+ 28	482	503	- 21	Itaalia	1933	46	1	+ 45	85	1	+ 84
	1933	381	67	+ 314	698	159	+ 539		1935	33	30	+ 42	457	168	+ 289
Rootsi	1935	152	184	- 32	888	449	+ 466		1934	11	46	- 35	51	95	- 44
	1934	105	89	+ 16	298	274	+ 24	Tšehho- slovakkia	1933	-	15	- 15	-	31	- 31
	1933	50	88	- 38	89	157	- 68		1935	51	53	- 2	88	115	- 27
Soome	1935	154	169	- 14	346	316	+ 30		1934	12	84	- 72	15	180	- 115
	1934	87	126	- 39	158	261	- 103	Hispaania	1933	5	23	- 18	9	384	- 325
	1933	39	54	- 15	80	132	- 43		1935	16	1	+ 15	42	5	+ 37
N. S. V. L.	1935	96	167	- 71	141	318	- 177		1934	7	17	- 10	135	41	+ 94
	1934	80	180	- 100	52	335	- 283	Leedu	1933	0	0	- 0	2	0	+ 2
	1933	17	91	- 74	111	148	- 37		1935	44	34	+ 10	77	55	+ 22
Taani	1936	51	75	- 24	158	138	+ 25		1934	6	1	+ 5	19	12	+ 7
								Šveits	1933	25	0,2	+ 24,8	54	0,6	+ 53,4
									1935	6	58	- 52	9	109	- 100
									1934	6	53	- 47	6	84	- 78
									1933	-	24	- 24	1	50	- 49